

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Har du talt med dit barn i dag? – Unica Zürn MØRKT FORÅR

Af

[Victor Ovesen](#)

– 16. november 2015 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

Unica Zürns symbolstærke prosa styrer direkte mod tabuets stenstøtter og vælter dem uden hverken at tøve eller dvæle ved det. For første gang kan man nu læse hende på dansk. Det er nok bedst man sidder ned.

Citat

To af hendes brors venner gemmer sig i et mørkt, langt kloakrør på en byggeplads og onanerer under uvejret. Hun går i farens bibliotek og fordyber sig i de obskone fremstillinger i Fuchs' *Sædelighedshistorie*. Samtidig bebrejder hun sin far, at han ejer den slags bøger. Hun vil gerne have en ædel, guddommelig far. Hun har gemt sig med bogen i et hjørne bag den store læderstol og onanerer, mens hun betragter billederne.

Seksualitet er uægteligt en hjørnesteen i vores identitet. Og som samfund har vi først lige taget hul på den offentlige samtale om det. Tyske Unica Zürns MØRKT FORÅR går, om man så må sige, lige i kødet på det mest kontroversielle underemne, nemlig børns seksualitet.

Bogens hovedperson er en navngiven pige, vi møder som spæd, og som vi følger op til 12-årsalderen. Pigens indre liv – især det kønlige – er omdrejningspunktet; hvis spirende seksualitet er en vækkelse, så vågner man hos Zürn op til et mareridt. Seksualdriften er vitterligt dét, en drift. Det kønlige er et dunkelt og dragende territorie, som de voksne kan navigere rundt i (ganske vist med tvivlsom moral), mens børnene grundet den tunge tabuisering, må vove sig ud i det på egen hånd – de fleste ulykker sker som bekendt i hjemmet.

Hos Zürn er seksualiteten præget af volds- og skadesmetaforer, og kønsdelene er henholdsvis 'knive' og 'sår'. Den unge piges fantasier involverer altid hendes udslettelse. Hendes forestillingsevne er sanselig og voldsom, den er på samme tid det der inspirerer og terroriserer hende:

– Hun drømmer om vold, som en mørk mand udøver mod hende. Med hele sin fantasikraft længes hun efter en vild, morderisk mand. Når hun ligger på sit værelse om natten, forestiller hun sig en stor sal (...) Hun befinder sig på en sort, kold marmorblok med skarpe kanter. Hendes bortførere har lænket hende.

Sådanne fantasier i hovedet på et barn *er* forstyrrende læsning. Men det der slår mig, er underligt nok en tristhed over, hvor banalt et fænomen denne selvudslettelsesdrift jo er. Den rent personlige smerte er måske, den måde, ensomheden kan manifesteres og håndgribeliggøres på? Det slår mig, at Zürn heller ikke argumenterer direkte mod pigens masochisme. Hun viser en normstruktur, der skaber psykologiske fængsler – hvad vi gør med vores lænker, er så en anden sag.

For så vidt lægger MØRKT FORÅR op til både psykologiske, eksistensfilosofiske og kønspolitiske læsninger. I sit begavede efterord fokuserer Olga Ravn på sin egen læsnings- og fortolkningproces og vender hver af de førnævnte. Unica Zürns personlige historie er en af de tragiske fodnoter, litteraturhistorien desværre har mange af – især hvad angår kvindelige kunstnere. Som et ekko af pigens sindstilstand tager Zürn sit liv i 1970, efter lang tids psykisk sygdom. MØRKT FORÅR fra 1969 blev hendes sidste udgivelse.

I omslagstekst og efterord, betones Zürns forbindelser til surrealistene. I en avantgarde-kontekst er det oplagt at se bogen som et stød mod sin samtids konformitet. Og i rigtig mange sammenhænge vil den her bog stadig være *alt* for hård

Brug for lokaler til dine arrangementer?

Flere end 250 steder

til møde og kursus

til konference

til fest og events

Konference.dk
En del af KLASUS.EX

Søg

Fakta

- Forfatter: Unica Zürn
- Originaltitel: DUNKLER FRÜHLING
- Oversat af: Steffen Skaarup
- Forord af: Olga Ravn
- Sider: 82
- Pris: 150,-
- Forlag: Sidste Århundrede
- ISBN: 9788799617203

Køb bogen hos [SAXO.com](#)

Billeder

kost – især, og ikke mindst, fordi den er så ufortrøden. Det er egentlig overvældende, hvordan Zürn, på 61 smalle sider, beskriver en psykologisk udvikling, der har så mange drastiske bølgeslag, alt imens forløbet flyder uhindret. Det er i øvrigt meget sjældent, man læser en oversættelse, der formår at ramme et temperament i skriften, der arbejder sammen med det tematiske.

Skrækindjagende og usentimental som den er, er MØRKT FORÅR en kompakt og meget hurtigt læst sag. Til gengæld er den så også tætpakket med symbolik – og ikke mindst er den slående, fordi den minder os om, at barnesindets mørkekammer kan være et ret så voldsomt erkendelsesapparat.

Synes godt om 43 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.



Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#).

- [Japansk sindsrapport – Hiromi Kawakami KVINDEN VED HAVET](#) · 10-06-2016
- [Mellem metaforer og mudder – Hannah Lutz VILDSVIN](#) · 23-05-2016
- [Tilbage til 1980'ernes natmaskine – Tomas Lagermand Lundme ALT ER MIT](#) · 18-05-2016
- [Industriel Iliade – Emil Bønnelycke SPARTANERNE + BERLIN + ROSA LUXEMBURG](#) · 17-05-2016
- [Alle siger det – Jonas Hassen Khemiri ALT DET JEG IKKE HUSKER](#) · 12-05-2016



Unica Zürn. Foto udlånt af forlaget.

Læs også

- [Unica, den inkarnerede dukke – Kirstine Refstrup JEG, UNICA](#) · 20-04-2016
- [Skammelige fejlslutninger – Lev Tolstoj KREUTZERSONATEN](#) · 04-04-2016
- [At miste grebet om sig selv – Sylvia Plath GLASKLOKKEN](#) · 07-03-2016
- [Sliddet fra tiden, som forsvandt – Marguerite Duras DET STILLE LIV](#) · 11-01-2016
- [Et studie i vitaminstænger – Magnus Frederiksen KINKY MALEBOG](#) · 29-12-2015

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Tags: [børn](#), [olga ravn](#), [seksualitet](#), [tabu](#), [tyskland](#), [Unica Zürn](#)



Om Victor Ovesen

Victor er Cand.mag i Litteraturhistorie, med speciale i blandt andet naturdigtning. Født i Aalborg i 1987, og serielt ulykkeligt forelsket i guitarer han ikke har råd til.

[Skriv til Victor](#)

2 Kommentarer

1. Svar



[Mads Peder Lau Pedersen](#)

Posted november 16, 2015 at 8:52 PM

Tak for anmeldelsen. Men den er altså ikke oversat af Martin Verlag. Den er oversat af Steffen Skaarup. Originaludgaven kom på Merlin Verlag.

o Svar



[Victor Ovesen](#)

Posted november 16, 2015 at 9:36 PM

Sorry, det er hermed rettet! Den nærsynede anmelder læste vidst den kolofon lige hurtigt nok 😊

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive offentliggjort. Krævede felter er markeret med *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet